

VAN ONDERNEMERSCODE

INLEIDING

De betekenis van de code voor het VAN-lidmaatschap

Het lidmaatschap houdt in dat de VAN-leden hun bedrijfsvoering verantwoord voeren door onder andere de Statuten, de ondernemerscode, andere verenigingsreglementen, wetten en regels te onderschrijven en na te leven. Het gaat hierbij niet alleen om de letter maar tevens om de geest van de regels. Hij neemt als uitgangspunt bij zijn handelen de basiswaarden kwaliteit, integriteit, openheid en zorgvuldigheid; kortom hij streeft naar verantwoord ondernemerschap.

De VAN Speelautomatenbranche-organisatie wordt hierna aangeduid als de branche-organisatie, tenzij anders aangegeven.

1. VERANTWOORD ONDERNEMERSCHAP

- 1.1 Door hun lidmaatschap van de branche-organisatie zijn de leden gebonden aan de VAN-ondernemerscode (hierna te noemen ondernemerscode) met de daarin vervatte waarden, normen en kwaliteitsstandaarden.
- 1.2 De leden werken mee aan controles op hun handelswijze die worden uitgevoerd door of vanwege overheidsinstanties, of die op initiatief van het bestuur van de branche-organisatie worden ingesteld. Voor zover ter aanvulling nodig en wenselijk kan de VAN haar leden aan een periodieke audit onderwerpen.
- 1.3 De ondernemerscode is als verenigingscode van toepassing op de Nederlandse markt. In hun buitenlandse contacten laten de leden zich niet betrekken in gedrag dat niet met de code in overeenstemming is.

2. VAN-ONDERNEMER EN DE WET

- 2.1 De leden houden zich aan de Wet.
- 2.2 Indien niet duidelijk is of een product, dienst of een handelswijze in overeenstemming is met bepalingen van de wet of ondernemerscode, dan legt een lid dit ter beoordeling voor aan de Commissie. Behoudens eventueel andersluidend dwingend wettelijk voorschrift, is de uitspraak van de Commissie bindend.
- 2.3 De VAN-leden streven individueel en collectief naar het tegengaan van illegale bedrijfsvoering respectievelijk exploitatie van kansspelproducten en -diensten.

3. DE VAN-KERNWAARDEN: INTEGRITEIT, OPENHEID, ZORGVULDIGHEID, KWALITEIT

De leden laten zich in hun beleid en gedrag leiden door kernwaarden van integriteit, openheid, zorgvuldigheid en kwaliteit.

Integriteit: Leden staan voor betrouwbaarheid en professionele verantwoordelijkheid. Zij zeggen wat zij doen en doen wat zij zeggen.

Openheid: Voor de leden is openheid regel, geslotenheid uitzondering. Transparantie is daarbij leidraad.

Zorgvuldigheid: De leden respecteren de rechten en belangen van hun klanten, hun medewerkers en hun zakelijke partners.

Kwaliteit: De leden staan voor een professionele bedrijfsvoering en de deugdelijkheid van hun producten en diensten.

4. ALGEMENE NORMEN

- 4.1.1 De leden doen niet bewust of roekeloos valse of misleidende uitspraken over hun concurrenten, hun onderneming(en) en/of hun personeel.
- 4.1.2 De leden respecteren (elkaars) contracten en overeenkomsten.
- 4.1.3 De leden produceren, importeren, verhandelen of exploiteren geen amusements- of kansspelproducten die in strijd zijn met de wet, het verantwoord ondernemerschap of met de ondernemers- code. Daaronder wordt begrepen dat zoveel mogelijk wordt voorkomen dat amusements- of kansspelproducten buiten de reguliere handelskanalen terechtkomen.
- 4.2.1 De leden dragen de verantwoordelijkheid voor een effectief integriteitsprogramma binnen hun onderneming, dat werken volgens de ondernemerscode mogelijk maakt, stimuleert en niet-naleving van de ondernemerscode voorkomt.
- 4.2.2 De leden stimuleren hun medewerkers om volgens de ondernemerscode te werken en bevorderen de kennis en deskundigheid van medewerkers.
- 4.2.3 De leden staan voor transparante bedrijfsprocessen en voor een correcte en volledige administratie.
- 4.3.1 De leden stimuleren door voorlichting het verantwoord gebruik van kansspel- en behendigheidsproducten. Daarnaast worden (potentiële) afnemers, consumenten en andere betrokken partijen voorgelicht over de aan (specifieke) kansspelproducten verbonden risico's.
- 4.3.2 De leden houden zich aan de door de VAN erkende regels met betrekking tot reclame-activiteiten, zoals neergelegd in de Gedrags- en reclamecode kansspelen.
- 4.3.3 De leden beschikken altijd over een actueel overzicht van alle in het bezit zijnde amusements- en kansspelproducten, gespecificeerd naar type en locatie.
- 4.3.4 De leden stellen zich voortdurend op als verantwoordelijke werkgevers.
- 4.3.5 De leden maken in de omgang met mensen geen onderscheid op basis van ras, geloof of geslacht.
- 4.4.1 De leden gaan op een verantwoorde wijze om met Mens, Milieu en Markt (People, Planet and Product)

5. NORMEN VOOR DE SECTIE EXPLOITANTEN IN DE HORECA

- 5.1 De ondernemers van de Sectie Exploitanten in de Horeca exploiteren alleen kansspelproducten, als zij in het bezit zijn van een exploitatievergunning en houden zich aan de daarin neergelegde voorschriften en beperkingen.
- 5.2 De ondernemers van de Sectie Exploitanten in de Horeca exploiteren alleen kansspelproducten bij mede-exploitanten die in het bezit zijn van een aanwezigheidsvergunning. De ondernemers houden een registratie bij die dat aantoonbaar maakt. Naast dit registratie-overzicht van uitstaande kansspelproducten hebben de ondernemers van de Sectie Exploitanten in de Horeca steeds een overzicht beschikbaar van in voorraad staande kansspelproducten.
- 5.3 De ondernemers van de Sectie Exploitanten in de Horeca houden met behulp van tellerregistratie de omzet per speelautomaat en per locatie bij.
- 5.4 De ondernemers van de Sectie Exploitanten in de Horeca streven ernaar om bij hun mede-exploitanten een werkwijze tot stand te brengen die in overeenstemming is met de VAN Ondernemerscode.
- 5.5 De ondernemers van de Sectie brengen mede-exploitanten op de hoogte van wettelijke bepalingen en van relevante onderdelen uit de VAN Ondernemerscode. Waar mogelijk worden afspraken met de mede-exploitanten gemaakt over de naleving hiervan.
- 5.6 De sectieleden dragen zorg voor waarschuwingen op het kansspelproduct, waarin de speler gewezen wordt op de risico's die verbonden zijn aan het kansspel, en op de leeftijdsgrens van 18 jaar.
- 5.7 De sectieleden voorkomen dat kansspel- en/of behendigheidsproducten - op welke manier dan ook aangeboden - op een andere manier gebruikt worden dan waarvoor die zijn goedgekeurd en bedoeld.
- 5.8 De sectieleden nemen op dan wel laten opnemen in het display van het kansspelproduct, terwijl deze in de attract mode staat, een verwijzing naar de website speelbewustindehoreca.nl en gebruiken daar de volgende tekst voor : 'Speel met plezier, maar speel bewust in de horeca. Voor meer informatie: www.speelbewustindehoreca.nl.' Tevens wordt vermeld dat het betrokken lid onderworpen is aan de VAN-gedragsscode.
- 5.9 De sectieleden controleren op een manier zoals beschreven in een checklist de kansspelproducten voordat zij in exploitatie gaan. Die controle vindt daarna tenminste één maal per jaar plaats op basis van de checklist, al dan niet steekproefsgewijs bij alle uitstaande kansspelproducten.
- De resultaten van voormelde controles zijn en blijven altijd beschikbaar voor overheden en de VAN. In het geval van een storing hebben zij een procedure van handelen aanwezig.
- 5.10 De door sectieleden ingerichte administratieve organisatie is transparant en de te volgen procedures moeten inzicht geven bij storing, reparatie, vergunningregistratie, contracten mede-exploitanten etc.

6. NORMEN VOOR DE SECTIE AMUSEMENTSCEENTRA

- 6.1 De leden van de Sectie Amusementscentra zorgen voor een verantwoord kansspelgebruik en een minimalisatie van de risico's op problematisch speelgedrag of kansspelverslaving door het opvolgen van de navolgende bepalingen.
- 6.2 De sectieleden exploiteren alleen kansspelproducten dan wel bieden soortgelijke diensten aan op grond van een exploitatievergunning/aanwezigheidsvergunning en de daarin opgenomen voorschriften en beperkingen.
- 6.3 De sectieleden voorkomen dat kansspel- en/of behendigheidsproducten, op welke manier dan ook aangeboden, op een andere manier worden gebruikt dan waarvoor deze zijn goedgekeurd, zulks voor zover dat in hun macht ligt.
- 6.4 De sectieleden maken toezicht op de kansspelproducten fysiek mogelijk door bij wet daartoe bevoegden.
- 6.5 De sectieleden maken de minimale leeftijdsgrens van 18 jaar (of een specifiek voor het amusementscentrum hoger geldende leeftijdsgrens voor het spelen op kansspelproducten) bekend aan de bezoekers van het amusementscentrum, zij hanteren deze leeftijdsgrens strikt en nemen een waarschuwing op de kansspelproducten op, waarin de speler gewezen wordt op de risico's die verbonden zijn aan kansspelen en op bedoelde leeftijdsgrens.
- 6.6 De sectieleden hebben voorlichtingsmateriaal op opvallende plaatsen in het amusementscentrum aanwezig met daarin informatie over verantwoord kansspelgebruik en over de mogelijkheden van hulpverlening.
- 6.7 De sectieleden laten medewerkers bezoekers aanspreken op de mogelijkheid van een vrijwillig entreeverbod en van doorverwijzing naar de hulpverlening, zodra het vermoeden bestaat dat zij onverantwoord speelgedrag vertonen. Specifieke aandacht wordt gegeven aan bezoekers die op meer dan één kansspelproduct tegelijk spelen.
- 6.8 De sectieleden zorgen ervoor dat medewerkers, die in aanraking komen met bezoekers van het amusementscentrum, een cursus hebben gevolgd in het omgaan met kansspelproblematiek. De vaardigheid in het herkennen van onverantwoord speelgedrag en het omgaan met probleemspelers maken hier minimaal onderdeel van uit.
- 6.9 De sectieleden lenen geen geld uit aan bezoekers van het amusementscentrum met het doel om op kansspelproducten te kunnen spelen.

7. Klachtprocedure

- 7.1 De branche-organisatie en haar leden zijn bereid zich te laten toetsen op de waarden en normen waaraan zij zich dienen te houden, zoals die zijn geformuleerd in de ondernemerscode en zoals uitgewerkt in het Reglement. Daarbij worden de controles die reeds plaatsvinden door andere (overheids-)instanties, in acht genomen.
- 7.2 De leden en overige stakeholders dienen, voordat zij een klacht indienen bij de Commissie, bij het betreffende lid een klacht in te dienen, die deze goed gemotiveerd beantwoordt. Indien gewenst kan de klager daarna een klacht indienen bij de Commissie. Binnen de onderneming wordt, duidelijk zichtbaar voor derden, melding gemaakt van deze mogelijkheden. Overigens kan op zwaarwegende gronden en dit ter beoordeling van de Commissie, een klacht ook anoniem worden ingediend.
- 7.3 De procedure inzake de behandeling en afwikkeling van klachten is nader geregeld in het Reglement.
- 7.4 De Commissie kan bij het gegrond verklaren van de klacht of het vaststellen dat sprake is van handelen in strijd met de code een lid onder meer een van de volgende sancties opleggen: een waarschuwing, het (laten) plaatsen van een mededeling dat een lid in strijd met de code heeft gehandeld en dat er afspraken zijn gemaakt over de wijze waarop dit voorkomen wordt, het tijdelijk schorsen van het lid en het roeyement van het lid. De beslissing van de Commissie heeft de status van 'bindend advies' en wordt uitgebracht aan het Bestuur van de VAN.
- 7.5 Het Bestuur van de branche-organisatie draagt er zorg voor, dat de leden de ondernemerscode onderschrijven en deze naleven. Het doet dit ondermeer door het gebruik van de code te stimuleren zoals vastgelegd in het Reglement, en deze publieke bekendheid te geven.
- 7.6 Bij niet-naleving van de ondernemerscode kan een lid ter verantwoording worden geroepen voor de Commissie volgens de klachten- en sanctieregeling in het Reglement.
- 7.7 De Commissie van Toezicht draagt de verantwoordelijkheid voor de werking en de handhaving van de ondernemerscode, zoals vastgelegd in het Reglement.

8. OVERIG

- 8.1 Ieder lid is medeverantwoordelijk voor de maatschappelijke en politieke acceptatie en het imago van de Speelautomatenbranche als geheel.
- 8.2 De Commissie is bevoegd op basis van het voornoemde reglement onderzoeken te laten verrichten als zij in het licht van haar verantwoordelijkheid daartoe reden ziet.
- 8.3 De leden streven naar samenwerking, zowel binnen de Speelautomatenbranche als daarbuiten met andere betrokken partijen.
- 8.4 De leden zijn bereid hun leerervaringen met betrekking tot verantwoord ondernemen te delen en te laten bestuderen met het oog op de verdere ontwikkeling van verantwoord ondernemerschap binnen ondernemingen, aangesloten bij de branche-organisatie.
- 8.5 De leden werken loyaal mee aan het uitvoeren van door de branche-organisatie vastgestelde zelfreguleringsactiviteiten. Dit doen zij ook als het gaat om het anoniem ter beschikking stellen van gegevens ten behoeve van kengetallenonderzoeken en andere onderzoeken die in het belang van de branche zijn.
- 8.6 De ondernemerscode wordt aangemeld bij de Europese Commissie in het kader van het Mededingingsrecht.

De VAN ondernemerscode is herzien en is vastgesteld door de Algemene Ledenvergadering van de VAN d.d. 26 maart 2014.

Voor een algemene en artikelsgewijze toelichting is een toelichting op aanvraag beschikbaar.

Zie volgende pagina voor de begrippenlijst

Begrippenlijst

aanwezigheidsvergunning: de vergunning die de horeca-ondernemer voor het aanwezig hebben van kansspelproducten dient aan te vragen bij de burgemeester van de gemeente waar de horeca-inrichting is gevestigd.

Amusementscentra, in de wet speelautomatenhallen genoemd, zijn gelegenheden waar het mogelijk is kansspelen enkel en alleen op kansspelautomaten te beoefenen. Mogelijk is er een aparte afdeling waar op behendigheidsautomaten kan worden gespeeld. Veel van de amusementscentra hebben een luxe uitstraling en maken soms onderdeel uit van een meer omvattende uitgaansvoorziening.

attract mode is de modus waarin de speelautomaat zich bevindt als deze niet bespeeld wordt.

BIBOB staat voor de wet Bestuurlijke IntegriteitsBeoordelingen door het Openbaar Bestuur van 20 juni 2002. Met deze wet tracht de overheid te voorkomen dat zij activiteiten van malafide bedrijven op enigerlei wijze faciliteert.

buitenwettelijk: niet door de wet voorgeschreven, aanvullend.

Commissie van Toezicht: voluit de Commissie van Toezicht op de VAN-ondernemerscode: de commissie, zoals ingesteld door het bestuur van de VAN, bestaande uit zeven leden, te weten drie leden namens de vereniging en vier onafhankelijke leden, waaronder de voorzitter. De commissie heeft tot taak toe te zien op een effectieve werking van de code, de naleving en de handhaving van de code te bewaken en in hoogste instantie te beslissen over klachten tegen VAN-leden.

D-en H wet staat voor de Drank en Horecawet van 4 oktober 1964 die daarna vaak gewijzigd is en die samenhangt met de WoK waar het de begrippen in artikel één betreft.

exploitatievergunning: de vergunning die de rijksoverheid afgeeft en waarmee in Nederland speelautomaten geëxploiteerd kunnen worden in de horeca en amusementscentra.

Geschillencommissie: een door de Commissie van Toezicht ad hoc te benoemen commissie die zich een oordeel vormt over een ingediende klacht.

kansspel- en behendigheidsproducten zijn wettelijk toegestane producten. In het geval van een kansspel heeft de speler geen of beperkte invloed op het resultaat van het spel. In het geval van een behendigheidsproduct zijn de kennis en het inzicht van de speler in overwegende mate of geheel bepalend voor het resultaat van het spel

kengetallenonderzoeken zijn onderzoeken naar de belangrijkste economische kengetallen van de speelautomatenbranche gedurende een bepaalde tijdsperiode, meestal een kalenderjaar.

mede-exploitanten zijn de horeca-ondernemers met wie de exploitanten in speelautomaten veelal op basis van een overeenkomst speelautomaten exploiteren in de horeca-inrichting van de horeca-ondernemer.

merkteken is een bewijs, aangebracht op de speelautomaat, dat het model- speel-automaat is goedgekeurd door de Nederlandse overheid.

MVO: Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) betekent dat naast het streven naar winst (markt) ook rekening wordt gehouden met het effect van de bedrijfsactiviteiten op het milieu en dat er oog is voor menselijke aspecten binnen en buiten het bedrijf. Het gaat er om een balans te vinden tussen mens, milieu en markt, die leidt tot betere resultaten voor zowel het bedrijf als de samenleving

problematisch speelgedrag: Van problematisch speelgedrag is sprake als een speler problemen krijgt bij het beoefenen van een kansspel, zodanig dat hij de regie over zichzelf verliest.¹

reglement ter uitvoering van de VAN Ondernemerscode is een samenstel van regels waarin de bevoegdheden en samenstelling van de Commissie van Toezicht en verhouding tot het Bestuur van de branche-organisatie worden beschreven. Tevens wordt de klachtenprocedure beschreven en zijn er nog zaken geregeld die op het gebied van de uitvoering liggen.

VAN: Voluit de VAN Speelautomaten Branche-organisatie. De VAN is de branche-organisatie die de belangen behartigt van de aangesloten ondernemers die allen voor eigen rekening en risico actief zijn in het produceren, verhandelen dan wel exploiteren van speelautomaten, over het algemeen kansspelautomaten.

verantwoord kansspelgebruik doet zich voor als spelers met een van tevoren vastgesteld budget spelen, welk bedrag zij kunnen missen.²

VVT: Verklaring van Toelating model is een op naam van de aanvrager gestelde, ondertekende en gedagtekende verklaring waarin de toelating van het door de aanvrager voor goedkeuring aangeboden model door de Rijksoverheid op de Nederlandse markt wordt toegestaan.

vrijwillig entreeverbod is een toegangsverbod voor een amusementscentrum gedurende een bepaalde periode dat een speler zichzelf oplegt, vaak na overleg met medewerkers van het amusementscentrum.

WoK staat voor Wet op de Kansspelen van 10 december 1964 die daarna vaak gewijzigd is en in titel Va de kansspelautomaten behandelt.

zelfreguleringsactiviteiten zijn activiteiten die de branche zelf in voor alle leden bindende regelgeving heeft vastgelegd en verder gaan dan de bestaande wetgeving.

¹ Deze definitie is tot stand gekomen in het kader van het Actieplan Kansspelen waarin Koninklijk Horeca Nederland, GGZ Nederland en de VAN Speelautomaten Branche-organisatie medio jaren 0 van de 21^e eeuw samenwerkten.

² Zie voetnoot 1